

శాస్త్రమంతులు పరిశీలన విషయం నుండి నమః

శ్రీమద్బ్రహ్మమాయణి : అయోధ్యకార్య : భీష్మపుణి

శ్రీశేఖర్తు నామ సంవత్సరం, దళిణియణి,
శరత్తు బుతువ్య, ఆశ్వయుజ వ్రాం

-173 -

బహుళ దశలు - పుట్ట
08.11.2023 బుధవారము

శ్రీ గురు భైష్మేంద్రుము

గురుప్రహో గురుర్యిష్టః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్మాత్పరంబహ్య, తప్యై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివసి భైష్మేంద్రుము

శ్రీవేంకటాదినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్మస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అంతర్భూతి శ్రీమద్బ్రహ్మమాయణి

శ్రీమదాదివరాహాజ్యేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహోండనాయకస్య,
శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్యామినస్యన్నిథౌ, హనుమత సీతాలక్ష్మీణి,
భరతశత్రుఫ్సు, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణిః, పరిపూర్ణానుగ్రేహణ, అస్మిన్ భువనే ,
సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృష్ణవైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు,
విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యేశ్వర్య,
సద్యధీణ్యాది, సర్వపుభఫలప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణాద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్విష్టాపనార్థం,
ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అనుకూలదాంపత్యసిద్యర్థం, సన్మానస్య
పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్యల్కి
రామాయణే, అయోధ్యకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్పరం, సప్తదశస్సర్గ, శ్లోక పారాయణం,
తథా, శ్రీధన్యంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహాయేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

శ్రీ విల్మికి పూర్ణిణి

- కూడంతం రామరామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆర్పస్య కవితాశాఖాం వన్నే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ అంజనేయ పూర్ణిణి

- మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేష్టియం బుద్ధిమతాం వరిష్టమ్ ।
వాతాత్మజం వానరయూధముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ తిముణి పూర్ణిణి

- వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామినీ ।
పునాతి భువనం పుణ్య రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ తిముణి పూర్ణిణి

- అయోధ్యాభేతు గుర్వార్థే త్యక్త్యారాజ్యం గిరోవసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥

శ్రీతిముణింప్రిపరీప్రాప్తుణిణి నిమః

॥ శ్రీరిష్టంబు ఏర్పుణ్ణించేనిమః ॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సత్తదశస్తర్ణః

స రామో రథమాస్తాయ సమ్మహృష్టమహృజ్ఞినః ।
పతాకాధ్యజసమ్మన్వం మహార్థగరుధూపితమ్ ।
అపశ్యన్వగరం శ్రీమాన్ నానాజనసమాకులమ్ ॥

॥ 17.1 ॥

స గృహైరభసంక్షేః పాణ్ణిరైరుపశోభితమ్ ।
రాజమార్గం యయో రామః మధ్యేనాగరుధూపితమ్॥

॥ 17.2 ॥

చందనానాం చ ముఖ్యానామ్ అగరూణాం చ సమ్ముఖ్యేః ।
ఉత్తమానాం చ గన్ధానాం క్షోమకో శామ్యురస్య చ॥

॥ 17.3 ॥

అవిద్యాభిశ్చ ముక్తాభిః ఉత్తమైస్యాటికైరపి ।
శోభమానమసమ్మాధైః తం రాజపథముత్తమమ్ ॥

॥ 17.4 ॥

సంపుతం వివిధైః పణైః భక్ష్యేరుచ్చావచ్ఛేరపి ।
దదర్పు తం రాజపథం దివి దేవపథం యథా ॥

॥ 17.5 ॥

దధ్యక్షతహావిర్లాషైః ధూహైరగరుచన్నవైః ।
నానామాల్యోపగంధైశ్చ సదాఉభ్యర్చితచత్వరమ్ ॥

॥ 17.6 ॥

ఆశిర్వాదాన్ బహున్ శృంగాన్ సుహృద్యిస్పముదీరితాన్ ।
యథాఉర్ధ్వం చాపి సమ్మాజ్య సర్వానేవ నరాన్ యయో॥

॥ 17.7 ॥

పితామహైరాచరితం తథైవ ప్రపితామహైః ।
అద్యాపాదాయ తం మార్గమ్ అభిషిక్తోఽనుపాలయ ॥

॥ 17.8 ॥

యథా స్మి లాలితాః పిత్రా యథా పూర్వైః పితామహైః ।
తతస్మృఖతరం రామే వత్స్యమస్తతి రాజని॥

॥ 17.9 ॥

అలమద్య హి భుక్తేన పరమార్థైరలం చ నః ।
యథా పశ్యామ నిర్వాపం రామం రాజ్యే ప్రతిష్ఠితమ్॥

॥ 17.10 ॥

తతో హి నః ప్రియతరం నాన్యత్ కించిద్భువిష్యతి ।
యథాభిషేకో రామస్య రాజ్యేనామితతేజసః ॥

॥ 17.11 ॥

ఎతాశ్చన్యాశ్చ సుహృదామ్ ఉదాసీనః కథాశ్చుభాః ।
ఆత్మసమ్మాజనీశ్చుణ్వన్ యయో రామో మహాపథమ్ ॥ ॥ 17.12 ॥

న హి తస్మాన్మనః కశ్చిత్ చక్షుషీ వా నరోత్తమాత్ ।
నరశ్వక్షోత్యపాక్రమ్యమ్ అతిక్రమైత్తి పి రాఘవే ॥

॥ 17.13 ॥

యశ్చ రామం న పశ్యేత్తు యం చ రామో న పశ్యతి ।
నిందితస్మి వసేలోకే స్వత్మాత్ ప్యేవం విగ్రహతే ॥

॥ 17.14 ॥

సర్వేషాం హి స ధర్మాత్మా వర్ణానాం కురుతే దయామ్ ।
చతుర్భూం హి వయస్మానాం తేన తే తమనువతాః ॥

॥ 17.15 ॥

చతుష్పుధాన్ దేవపథాన్ చైత్యాన్యాయతనాని చ ।
ప్రదక్షిణం పరిహారన్ జగామ నృపతేస్ముతః ॥

॥ 17.16 ॥

స రాజకులమాసాద్య మేఘసంఘోపమైశ్చుబ్ధః ।
ప్రాసాదత్ర్యంగైర్విధైః కైలాసశిఖరోపమైః ॥

॥ 17.17 ॥

ఆవారయద్విర్గనం విమానైరివ పాణ్డురైః ।
వర్ధమానగృహైశ్చాపి రత్నజాలపరిష్కరైః ॥

॥ 17.18 ॥

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సప్తదశస్మర్దః

॥ ఫులశ్చుతిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సౌభ్రాత్రుకరం బుద్ధికరం సుఖం చ ।
శ్వోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆఖ్యానమోజస్మరమృద్ధికామైః ॥

అర్థ వీణాస్తువ చైత్యము

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణు నారాయణమృత |
రోగాన్నే నాశయశేషాన్, ఆపు ధన్యవరే హరే || 1 ||

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం |
స్వభక్తేభ్యో నుగ్యహాన్, వందే ధన్వన్తరిం హరిమ్ || 2 ||

ధన్యవరేరిమం శ్లోకం, భక్త్య నిత్యం పరస్తి యే ।
అనారోగ్యం న తేషాం స్వాత, మఖం జివన్త తే చిరమ్ || 3 ||

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరమే, అమృతకలశహస్రాయ, వజ్రజలోకహస్రాయ,
సర్వామయవినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణువే స్వాహా । ఓం, వాసుదేవాయ విద్యైహా,
సుధాహస్రాయ ధీమహి । తన్నో ధన్యస్తరిః ప్రచోదయాత్ ।

అధీనవర్గమాప్తార్థిని

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వతరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్చిః,
 భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణయుతాం వాగ్నిభూతిం చ సౌమ్యః ।
 సౌభాగ్యం దేవమంత్రి, రిపుభయశమనం భూర్భవః, శౌర్యమార్పిః,
 దీర్ఘాయుష్మైంపాకేయః, విపులతరయః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ॥
 అరిష్టాని ప్రణశ్యన్తు దురితాని భయాని చ ।
 శాంతిరస్తు వుభం మేస్తు గ్రహః కుర్యాన్తు మంగళమ్ ॥

అర్థాట్ పూపుర్విని : యదక్కరపదభ్రష్టం, మాత్రాహినం చ యద్భువేత్ |
తత్పర్యం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ||

అంగ భీవత్తుమ్మణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్య,
బుద్ధాత్మనా వా ప్రకృతేస్యభావాత్ |
కరోమి యద్యత్సకలం పరమై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ||

అర్థ మంగళమ్ : శ్రీయః కాన్తాయ కళ్యాణనిధయే నిధయే_ర్థినామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ||

